

21/94

Kontrolní závěr z kontroly nakládání s prostředky státního rozpočtu poskytovanými na státní účast při snižování spotřeby paliv a energie v obytných budovách a bytech v ČR

Kontrola nakládání s prostředky státního rozpočtu poskytovanými na státní účast při snižování spotřeby paliv a energie v obytných budovách a bytech byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1994 pod pořadovým číslem 21/94.

Ze státního rozpočtu ČR mělo být na realizaci výše uvedené státní účasti uvolněno 250 mil. Kčs v roce 1992 a 400 mil. Kč v roce 1993.

Cílem kontroly bylo prověřit správnost poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu a rozsah neoprávněně nebo nesprávně použitých prostředků.

Kontrolní akci zahájenou dne 8. 8. 1994 a ukončenou dne 24. 4. 1995 vykonaly skupiny kontrolujících z gesčního Odboru průmyslu, dopravy a energetiky NKÚ a Oblastních odborů NKÚ ve Strakonících, v Mostě, v Pardubicích, v Hradci Králové, v Brně, v Třebíči, v Ostravě a v Olomouci.

Kontrola byla provedena u těchto kontrolovaných osob:

- A. Ministerstvo financí (dále jen „MF“);
- B. Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“);
- C. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s. (dále jen „ČMZRB“);
- D. vybraní příjemci dotací:

Stavební bytové družstvo (dále jen „SBD“) Praha 6; Bytové družstvo (dále jen „BD“) Pragostav Praha 10; SBD Vyšehrad Praha 2; SBD Nový Domov Praha 4; Obvodní úřad Praha 3; Místní úřad (dále jen „MÚ“) Jihozápadní město Praha 5; MÚ Modřany Praha 4, SBD Severní město Praha 8; SBD Budovatelů metra, Praha 10; SBD Rozvoj, Praha 4; Helena Hynková, Praha 4; Antonín Zítka, Praha 4; JUDr. Jaroslav Rychtář a Ing. Hana Rychtářová, Praha 4; Ing. Jaroslav Brandejs, Petr Brandejs a Marie Brandejsová, Praha 4; Ing. Jiří Čáp a Ing. Dana Čápková, Praha 6; Vlasta Matoušková a Pavel Turek, Praha 10; Magistrát města Ústí nad Labem; Městský úřad (dále jen „MěÚ“) Lovosice; MěÚ Meziboří; SBD Chomutov; MěÚ Duchcov; SBD „Mír“ Teplice; Obecní úřad (dále jen „OÚ“) Kovářská; OÚ Radonice; Ing. Bedřich Elis, Jirkov; Milan Janovský, Chomutov; Tamara a Vladimír Roušarovi, Březno u Chomutova; Jaroslav Řehák, Jirkov; Patrik Lhoťan, Vigantice; SBD Strakonice; MěÚ Sušice; MěÚ Strakonice; MěÚ Klatovy; František Hostek, Janovice nad Úhlavou; Ing. Petr Mikeš a Jiří Mikeš, Strakonice; Ing. Miroslav Dunovský, Strakonice; Synthesia, a. s., Pardubice-Semtín; Elektrárny, a. s., Opatovice; MěÚ Moravská Třebová; SBD Ústí nad Orlicí; Pavel Fajmon, Pustá Rybná; Milan Bezdiček, Újezd u Chocně; Ing. Josef Horák a Jana Horáková, Horka; Ing. Libuše Štefa-

nová, Ing. Břetislav Štefan, Libuše Vévodová a Ing. Břetislav Vévoda, Svitavy; Břetislav Mládek, Vrbatův Kostelec; MěÚ Jaroměř; MěÚ Náchod; Petr Barák a Milan Puš, Chotěvice; Vladimír Brandejs, Náchod-Babí; Zdeněk Palata, Náchod; Ing. Jiří Chaloupka, Vrchlabí; Magistrát města Brna; Jihomoravská energetika, a. s., Brno; Nemocnice s poliklinikou, Veselí nad Moravou; Ivana a Vladimír Špačkovi, Brno; Oldřich a Danuše Jelínkovi, Brno; Ing. Eva Janečková a Ing. Petr Horský, Brno; Ing. Ladislav Koukal, Brno; Ing. Jiří Kučera, Brno; akad. arch. Miroslav Vochta, Brno; Martin Findejs, Drnovice; MěÚ Třebíč; město Znojmo; SBD Jihlava; SBD Zelená Hora Žďár nad Sázavou; SBD Znojmo; Ing. Oldřich Svoboda, Jihlava; Ing. Richard Horký, Hrotovice; Zdeněk Čermák, Třebíč; Ing. Zdeněk Jeleček, Třebíč; Ing. Miroslav Flidr, Třebíč; MěÚ Přerov; MěÚ Lipník nad Bečvou; Nemocnice Hranice na Moravě; OÚ Charváty; Integrovaná střední škola, Kroměříž; SJUKO, společnost s r. o., Přerov; Zdeněk Zámorský, Vitonice; Jan Kuba, Olomouc; Bohumil Knebl, Olomouc; Jaroslav Komínek, Konice; Ing. Zdeněk Hodboň, Konice; Ing. Vladimír Sládeček, Přerov; JUDr. Gustav Zachar, Hranice na Moravě; Město Ostrava; MěÚ Frenštát pod Radhoštěm; RAP Hlučín; EKWIND, společnost s r. o., Opava; SBD Rozvoj Opava; ŽDB, a. s., Bohumín; Úřad městského obvodu Ostrava-Poruba; společnosti s r. o. BENKO Opava a FAWINO Hradec nad Moravicí; UNIGEO, a. s., Ostrava; Anna Přívarová, Ostrava; PhDr. Hana Kuzníková, Ostrava-Svinov; Miloslava a Vítězslav Vašíčkovi, Ostrava-Nová Bělá; Ing. Josef a Helena Luňáčkovi, Ostrava-Svinov; Miroslav Havrlant, Velká Polom; Vědunka a Boleslav Brantálovi, Háj ve Slezsku; Rudolf Šindler, Malé Hoštice; MUDr. Martin a MUDr. Božena Vašáková, Opava; Josef Tomíček, Hlučín; Vladimír Zahel, Slavkov.

Na Ministerstvu hospodářství kontrola provedena nebyla, protože zákonem č. 474/1992 Sb., o opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky, přešla působnost ve věcech energetiky, kam kontrolovaná problematika patří, ze zrušeného Ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR na MPO.

Námítky proti kontrolnímu protokolu podaly tyto kontrolované osoby: SBD Znojemčan Znojmo; SBD Severní město Praha 8; Magistrát města Brna; manželé Jelínkovi, Brno; manželé Rychtářovi, Praha 4; MěÚ Třebíč; SBD Zelená Hora Žďár nad Sázavou; MěÚ Znojmo; MěÚ Náchod, Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Po vypořádání námitek ve smyslu § 27 odst. 2 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, se proti rozhodnutí o námítkách všechny uvedené kontrolované osoby odvolaly ve smyslu § 27 odst. 3 písm. b) cit. zákona k senátu Úřadu. Senát Úřadu odvolání proti rozhodnutí o námítkách vypořádal usnesením ze dne 17. května 1995.

S e n á t Ú ř a d u (ve složení: Ing. Petr Skála - předseda, Ing. Karel Bidlo, JUDr. Jiří Drábek, Ing. Josef Pohl a Ing. Zdeněk Rodr - členové) na svém zasedání, které se konalo dne 24. května 1995,

s c h v á l i l u s n e s e n í m č. 21/94/124
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Usnesením č. 132 ze dne 1. března 1991 vláda ČSFR doporučila předsedovi vlády ČR, aby zpracoval ve své kompetenci a podle svých podmínek Zásady státní účasti při snižování spotřeby paliv a energie v obytných budovách a bytech (dále jen „Zásady“).

Toto usnesení vzala vláda ČR na vědomí dne 9. 5. 1991 a uložila svým usnesením č. 155 z téhož dne ministru pro hospodářskou politiku a rozvoj, aby ve spolupráci s dalšími příslušnými orgány vlády ČSFR předložil vládě ČR návrh Zásad. Tento návrh byl předložen vládě ČR dne 9. 7. 1991 a usnesením vlády ČR č. 252 ze dne 22. 7. 1991 byl schválen. Objem prostředků státního rozpočtu republiky určených na zabezpečení Zásad pro rok 1991 byl 251 mil. Kčs.

Čerpání prostředků státního rozpočtu podle Zásad pro rok 1991 bylo předmětem kontroly bývalého Ministerstva státní kontroly ČR (dále jen „MSK ČR“), které konstatovalo ve svých závěrech porušování § 11 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky) - (dále jen „zákon č. 576/1990 Sb.“), nedostatečnou kontrolu použití poskytnutých prostředků a neuplatňování sankcí vůči příjemcům dotací při nedodržení podmínek stanovených Zásadami.

Usnesením vlády ČR č. 365 ze dne 20. května 1992 byly schváleny Zásady pro rok 1992. K odstranění nedostatků zjištěných kontrolou MSK ČR se rozhodlo Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR (dále jen „MHPR ČR“) spolu s MF ČR uzavřít dne 4. 7. 1992 k zabezpečování realizace Zásad pro rok 1992 „Dohodu o poskytnutí finančních prostředků státního rozpočtu České republiky mezi ministerstvem pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky a ministerstvem financí České republiky na jedné straně a Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a. s., na straně druhé“ (dále jen „Dohoda pro rok 1992“).

Obdobně pro rok 1993 vypracovalo MPO Zásady, které však nebyly schváleny usnesením vlády, a mají tudíž charakter vnitřního předpisu MPO. K zabezpečení Zásad pro rok 1993 uzavřel v květnu 1993 MPO a MF s ČMZRB „Dohodu o realizaci zásad státní účasti při snižování spotřeby paliv a energie v budovách a bytech v České republice pro rok 1993“ (dále jen „Dohoda pro rok 1993“).

Kontrola NKÚ byla zaměřena na nakládání s prostředky státního rozpočtu poskytnutými na státní účast při snižování spotřeby paliv a energie v obytných budovách a bytech ČR v letech 1992 a zejména 1993.

Kontrolou bylo zjištěno:

A. Ministerstvo financí porušilo ustanovení zákona č. 576/1990 Sb., a to:

1. § 5 odst. 2, kde je uvedeno:

„Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“;

2. § 11 odst. 1, kde je uvedeno:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“

O d ů v o d n ě n í:

K bodu A 1

MF ČR ve smyslu článku II Dohody pro rok 1992 převedlo dne 9. 9. 1992 částku ve výši 175 mil. Kčs z kapitoly státního rozpočtu „Všeobecná pokladní správa“ na ČMZRB pro realizaci Zásad pro rok 1992. K 31. 12. 1992 bylo příjemci státní podpory při snižování spotřeby paliv a energie v obytných budovách a bytech v České republice (dále jen „Dotace“) podle Zásad pro rok 1992 vyčerpáno 766 690 Kčs. Zůstatek nevyužitých prostředků ve výši 174 233 310 Kčs nebyl zúčtován se státním rozpočtem a zůstal k dispozici ČMZRB, která nad rámec Dohody pro rok 1992 část těchto prostředků vložila do portfolia termínovaných vkladů s dobou splatnosti, která se pohybovala od pěti měsíců do tří let.

K bodu A 2

MF jako jedna ze smluvních stran zastupujících stát uzavřelo Dohodu pro roky 1992 a 1993, ve kterých je smluvena s ČMZRB možnost disponovat s prostředky státního rozpočtu mimo příslušný rozpočtový rok. Jedná se zejména o možnost smluvně vázat prostředky na příspěvky na úhradu úroků, které budou hrazeny postupně během trvání úvěrové smlouvy mezi příjemcem Dotace a příslušným peněžním ústavem, tedy nejen v příslušném rozpočtovém roce. Takový postup by měl oporu v zákoně pouze tehdy, pokud by ve smyslu § 11 odst. 2 a § 35 zákona č. 576/1990 Sb. vydalo MF pro tento účel obecně závazný právní předpis, ale ten vydán nebyl. MF jako smluvní strana zastupující stát nezabezpečilo v Dohodách pro rok 1992 a 1993, aby prostředky státního rozpočtu poskytované prostřednictvím ČMZRB byly v příslušném rozpočtovém roce použity na určený účel, tj. na skutečné snížení spotřeby paliv a energie. Na tento účel byla vynaložena k 31. 12. 1993 částka 71 627 272 Kč z celkově poskytnutých prostředků státního rozpočtu ve výši 412 156 907 Kč, tj. asi 17 % (k 31. 12. 1994 se využití prostředků státního rozpočtu

zvýšilo na 35 %). Zbývající částka zůstala až do splatnosti smluvních závazků k dispozici ČMZRB.

B. Ministerstvo průmyslu a obchodu porušilo ustanovení:

1. zákona č. 576/1990 Sb., a to:

1.1. § 5 odst. 2, kde je uvedeno:

„Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“;

1.2. § 11 odst. 1, kde je uvedeno:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“;

2. vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, a to § 3 odst. 2 písm. d), kde je uvedeno:

„Jako správce kapitoly ústřední orgán především ... d) usměrňuje a kontroluje hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci kapitoly ...“

O d ů v o d n ě n í:

K bodu B 1.1.

MPO ve smyslu článku III bodu 1.3. Dohody pro rok 1993 převedlo ČMZRB v průběhu roku 1993 částku 237 156 891 Kč pro realizaci Zásad pro rok 1993. K 31. 12. 1993 bylo příjemci Dotace vyčerpáno 70 860 582 Kč. Zůstatek ve výši 166 296 309 Kč MPO nezúčtovalo se státním rozpočtem a ponechalo jej k dispozici ČMZRB.

K bodu B 1.2.

MPO jako jedna ze smluvních stran zastupujících stát uzavřelo Dohodu pro rok 1993, ve které je smluvena s ČMZRB možnost disponovat s prostředky státního rozpočtu mimo příslušný rozpočtový rok. Jedná se zejména o možnost smluvně vázat prostředky na příspěvky na úhradu úroků, které budou hrazeny postupně během trvání úvěrové smlouvy mezi příjemcem Dotace a příslušným peněžním ústavem, tedy nejen v příslušném rozpočtovém roce. Jak již bylo výše uvedeno, nemá takový postup oporu v zákoně, neboť nebyl vydán obecně závazný právní předpis, který by výše uvedený postup právně upravil. MPO jako smluvní strana zastupující stát nezabezpečilo v Dohodě pro rok 1993, aby prostředky státního rozpočtu poskytované prostřednictvím

ČMZRB byly v tomto rozpočtovém roce použity na určený účel, tj. na skutečné snížení spotřeby paliv a energie. Na tento účel byla ve skutečnosti vynaložena k 31. 12. 1993 částka 31 184 813 Kč z celkově poskytnutých prostředků státního rozpočtu ve výši 266 916 167 Kč, tj. asi 11,6 %. Zbývající částka zůstala až do splatnosti smluvních závazků k dispozici ČMZRB.

K bodu B 2

MPO jako smluvní strana zastupující stát umožnilo v Dohodě pro rok 1993 úročení termínovaných vkladů podle platného sazebníku ČMZRB, který má nižší úrokové sazby u termínovaných vkladů, než jsou sazby u termínovaných vkladů u České národní banky. MPO rovněž nekontrolovalo hospodaření s prostředky státního rozpočtu u ČMZRB. V dohodě pro rok 1993 si (na rozdíl od Dohody pro rok 1992 uzavřené MHPR ČR) oprávnění ke kontrole ani nevyhradilo. Dále MPO ne hospodárně přidělovalo prostřednictvím ČMZRB dotaci na úhradu úroků z dlouhodobých úvěrů, která byla vyšší než úvěry poskytnuté příjemcům dotací, a to těmto subjektům: SBD Budovatel Zlín, BD Družba Ústí nad Labem, SBD Nová Huť Ostrava, SBD Mír Teplice, SBD Stavbař Praha, SBD Jičín, SBD Rozvoj Ústí nad Labem, SBD Bižuterie Jablonec nad Nisou, Magistrát města Ústí nad Labem, SBD Ústí nad Orlicí. MPO tak ne hospodárně uvolnilo 21 073 047 Kč ze státního rozpočtu. Při vhodněji zvoleném způsobu dotace mohla být tato částka použita efektivněji. Dále MPO poskytovalo Dotaci nad rámec Zásad pro rok 1993, a to tím, že:

a) v rozporu s bodem II.2. Zásad pro rok 1993, kde je uvedeno:

„Majitelům bytových domů, rodinných domů a staveb občanské vybavenosti může být poskytnuta státní podpora při zavádění komplexního zateplení ...“,
schválilo:

- Jihomoravským energetickým závodům, s. p., Brno na zateplení provozního objektu Dotaci v celkové výši 319 500 Kč;
- manželům Čápkovým z Prahy a Ivaně a Vladimíru Špačkovým z Brna na objekty, které ještě nebyly dokončeny, Dotaci ve výši 161 263 Kč, respektive 48 000 Kč;

b) v rozporu s bodem II.3. Zásad pro rok 1993, kde je uvedeno:

„Státní podpora se nevztahuje na opatření, na jejichž realizaci byly uvolněny finanční prostředky ze státního rozpočtu v roce 1991 nebo 1992.“,

schválilo Dotaci v neoprávněné výši příjemcům:

- SBD Běluňská Praha v částce 388 404 Kč,
- SBD Stavbař Praha v částce 2 560 801 Kč;

c) v rozporu s úvodním ustanovením Zásad pro rok 1993, kde je mj. uvedeno, že se týkají

„demonstračních projektů k ověření technicky progresivních řešení zabezpečujících úspory paliv a energie v budovách, bytech a objektech občanské vybavenosti ...“,

schválilo žádosti na demonstrační projekty zahrnující i účely, které nejsou v Zásadách pro rok 1993 uvedeny (např. měření studené vody, montáž hromosvodu atd.), a tím umožnilo poskytnutí neoprávněné Dotace (nebo její části) celkem ve výši 2 400 000 Kč těmto příjemcům:

- Uniterm Jablonec nad Nisou 468 000 Kč,
- HOOK České Budějovice 1 900 000 Kč,
- město Vsetín 32 000 Kč.

C. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., porušila ustanovení:

1. článku III odst. 7 Dohody pro rok 1992, kde je uvedeno, že ČMZRB „provede vyúčtování finančních prostředků státního rozpočtu podle čl. II odst. 1 a 2 způsobem a podle pravidel vyžadovaných zákonem a dalšími obecně závaznými předpisy a předloží toto vyúčtování ostatním smluvním stranám“;
2. článku III odst. 3 bod 3.3. Dohody pro rok 1993, kde je uvedeno, že ČMZRB „zajistí vyplácní státní podpory v souladu s uzavřenými smlouvami a kontrolu plnění závazků plynoucích ze smluv ze strany příjemců podpory“.

O d ů v o d n ě n í:

K bodu C 1

ČMZRB nezúčtovala finanční vztahy se státním rozpočtem. K 31. 12. 1992 bylo příjemci Dotace skutečně čerpáno 766 690 Kč. Zůstatek nevyužitých prostředků státního rozpočtu ve výši 174 233 310 Kč nebyl k 31. 12. 1992 zcela vyčerpán ani ve smyslu čl. II odst. 2 Dohody pro rok 1992, tedy formou smluvních závazků ČMZRB. Do konce roku 1992 uzavřela ČMZRB v souladu s Dohodou pro rok 1992 smlouvy na 122 177 738 Kč (včetně částky, která byla skutečně čerpána ve výši 766 690 Kč). Zůstatek ve výši 52 822 262 Kč byla ČMZRB povinna i podle Dohody pro rok 1992 zúčtovat, a to způsobem podle pravidel vyžadovaných zákonem a dalšími obecně závaznými předpisy.

K bodu C 2

ČMZRB neprováděla důsledně kontrolu plnění závazků plynoucích ze smluv ze strany příjemců Dotace. V jednotlivých individuálních smlouvách s příjemci Dotace vymezuje programovou podporu v rámci vyhlášených Zásad (čl. I individuální smlouvy o Dotaci) a schválených projektů (čl. II písm. b) individuální smlouvy o Dotaci). ČMZRB si zároveň v čl. III odst. 4 písm. a) individuální smlouvy o Dotaci zakotvila možnost vyžádat si doplňující údaje k ověření věrohodnosti předkládaných informací a v čl. II odst. 4 písm. b) individuální smlouvy o Dotaci si vymínila možnost prověrky u příjemce Dotace.

Při kontrolách, které NKÚ provedl u příjemců Dotace, bylo zjištěno, že někteří z nich nedodrželi podmínky stanovené individuálními smlouvami uzavřenými s ČMZRB, respektive Zásadami pro rok 1993 nebo schválenými projekty, a přesto jim byla Dotace vyplacena.

D. Příjemci Dotace porušili:

1. smlouvy, které uzavřeli na poskytnutí Dotace, tím že použili Dotaci k jinému účelu, než bylo v uzavřených smlouvách stanoveno;
2. smlouvy, které uzavřeli na poskytnutí Dotace, tím že nevrátili nepoužitou část Dotace na účet MPO ve stanoveném termínu;
3. ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, kde je uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

O d ů v o d n ě n í:

K bodu D 1

SBD Praha 6 použilo 522 593 Kč k financování jiného projektu než podle uzavřené smlouvy.

MěÚ Meziboří v roce 1992 použil Dotaci na demonstrační projekt i k zateplení dalších objektů, které nebyly uvedeny v demonstračním projektu.

MěÚ Lipník nad Bečvou použil poskytnutý úvěr nikoli na realizaci schváleného projektu, ale takto získané prostředky půjčil dalšímu subjektu; tím získal neoprávněnou výši dotace na úhradu úroků za rok 1993 ve výši 109 968 Kč.

MěÚ Frenštát pod Radhoštěm použil část dotace ve výši 79 196 Kč k jiným účelům, než bylo stanoveno projektem.

Dále uvedení příjemci použili poskytnutou půjčku na obnovitelné a netradiční zdroje energie na jiné účely, než na které jim byla poskytnuta, a to ve výši:

- SJUKO, s. r. o., Přerov 23 580 Kč,
- BENKO, s. r. o., Opava a FEWINO, s. r. o., Hradec nad Moravicí 201 990 Kč.

JUDr. Jaroslav Rychtář a Ing. Hana Rychtářová (Praha 4) použili Dotaci ve výši 27 029 Kč na úhradu nákladů, které přímo nesouvisely s realizací zateplovacího systému.

K bodu D 2

Dále uvedení příjemci nevrátili v termínu stanoveném smlouvou nevyčerpanou část Dotace, a to ve výši:

- Zdeněk Zámorský, Vitonice 624 Kč,
- SJUKO, společnost s r. o., Přerov 883 Kč,
- Milan Bezdíček, Újezd u Chocně 250 000 Kč.

K bodu D 3

MěÚ Třebíč porušil toto ustanovení tím, že neprovedl důslednou kontrolu vyúčtování s firmou Kalipso, ve kterém byly početní chyby ve výši 90 734,30 Kč v jeho neprospěch. MěÚ Frenštát pod Radhoštěm neprovedl řádně kontrolu zúčtování s firmou Intherm při realizaci demonstračního projektu z roku 1992.

Akad. arch. Miroslav Vochta (Brno) porušil uvedené ustanovení tím, že neprokázal použití půjčky ve výši 24 954 Kč.

Shrnutí:

Kontrolní zjištění potvrzují, že stávající systém státní účasti na programu úspor energií v obytných budovách a bytech (dále jen „Účast“) neodpovídá požadavkům efektivního využití prostředků státního rozpočtu.

Bylo zjištěno, že stávající systém Účasti je neefektivní, neboť pouze 30 % prostředků poskytnutých od roku 1992 do ukončení kontroly bylo použito

na daný účel. Tento stav umožňuje jednak nedostačité a nejasné právní zabezpečení Účasti a dále nevhodné nakládání s prostředky poskytnutými na Účast ze státního rozpočtu.

Z hlediska státního rozpočtu nepříznivě působí na motivaci majitelů obytných budov a bytů k investicím do snižování energetické náročnosti i poskytování některých dotací k jiným účelům (dotace na teplo, sociální dotace atd.).

Pro odstranění výše popsaného stavu je potřebné vytvořit nový systém, který by respektoval současné majetkoprávní vztahy a širší dopad Účasti na zatížení státního rozpočtu. Forma přímých dotací by z hlediska státu měla být uplatňována u budov ve vlastnictví státu nebo u budov, kde stát vyvíjí aktivity, které jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Tato forma by byla též vhodná u projektů, kde by tyto investice státu vedly ke snížení nákladů státního rozpočtu na ochranu životního prostředí, na zdravotní a sociální péči, na energetiku atd.

Nepřímá účast státu při snižování spotřeby paliv a energie v obytných budovách a bytech by měla spočívat ve vypracování takového systému finanční podpory bydlení, v rámci kterého by byly uplatňovány ekonomické nástroje zvýhodňující realizátory opatření snižujících tuto spotřebu.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Petr Skála.